

Neolit

Neolithic

Bohutice (okr. Znojmo)

Intravilán obce

Zemědělský pravěk. Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 48.9919875N, 16.3594350E

V polovině listopadu roku 2023 proběhl bleskový archeologický výzkum při stavbě rodinného domu na severním okraji obce Bohutice. V základových pasech nově budovaného domu byly zdokumentovány čtyři porušené zahloubené objekty, které je možné datovat jen rámcově do období pravěku.

Literatura

AMČR: Záznam M-202305179 [cit. 2024-06-13]. Archeologická mapa České republiky.

Summary

In 2023, a rescue excavation took place in the cadastral area of Bohutice (Znojmo District) at the northern edge of the built-up area, yielding four sunken features associated with a prehistoric settlement of unknown date.

David Humpola

Bořitov (okr. Blansko)

„Zádvoří“, „Niva“, parc. č. 2803, 2808.

Kultura s moravskou malovanou keramikou (neolit). Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Blanenska, p. o., S 13074 – S 13086.

Lokalizace: WGS-84: 49.4307567N, 16.5968431E; 49.4312481N, 16.5941917E; 49.4325100N, 16.5993317E

V průběhu záchranného archeologického výzkumu uskutečněného při realizaci stavby „LBC9, polní cesty C24, C28, LBK7“ byly na jaře 2023 zdokumentovány celkem tři sídlištní zahloubené objekty, které nově doplňují poznatky o podobě pravěkého osídlení polykulturních lokalit v tratích „Zádvoří“ (obj. 500, 502) a „Niva“ (obj. 501). Z objektů 500 a 502 se podařilo získat několik drobných nezdobených fragmentů keramiky, díky nimž bylo možné oba objekty datovat na základě makroskopického posouzení keramického těsta do období mladšího neolitu. Z objektu 501 se nepodařilo získat žádné archeologické nálezy. Vzhledem k omezenému rozsahu výzkumu nelze tyto objekty blíže funkčně interpretovat. Pouze v případě rozměrnějšího objektu 500 (obr. 1) lze předpokládat, že se jednalo o exploatační jámu (šířka 4 m), v níž se získávala hlína potřebná k omazávání stěn domů a pecí.

Obě uvedené tratě jsou situovány severovýchodně od Bořitova na mírně svažitém západním svahu kopce Horky, od kterého jsou odděleny na východě strží, v níž pramení vodoteč. Lokalitu objevil v roce 1971 A. Štrof (Malach 2011, 22). Výzkumy v letech 1973–1974 byly v tratích „Zádvoří“ a „Niva“ odkryty převážně středohradištní zahloubené objekty související se zpracováním místní železné rudy (vyhřívací výheň, zásobní jáma a obytné objekty – polozemnice), přičemž právě vyhřívací výheň a zásobní jáma z trati „Niva“ byly sekundárně zapuštěny do staršího laténského objektu, jenž byl interpretován jako kovolitecká dílna. Žádný z těchto technologických objektů však nebyl geodeticky zaměřen, a jejich přesná poloha proto není v rámci těchto polních tratí dosud známá. Z povrchových sběrů jsou odtud uváděny i nálezy z neolitu a eneolitu (Souchopová, Ludikovský 1975, 33–34; Souchopová 1976; Štrof 1985, 92). Nejbližší soudobé osídlení z mladšího neolitu severně od Bořitova bylo částečně prozkoumáno na 1,2 km vzdáleném sídelním areálu v trati „Písky“ na úpatí Velkého Chlumu, kde byly kromě staroneolitických a laténských objektů zjištěny také tři objekty z mladšího neolitu (Bartík 2020, 83).

Obr. 1. Blansko. Objekt 500 po exkavaci jeho jižní poloviny. Foto M. Novák.

Fig. 1. Blansko. Sunken feature 500 after excavating its southern half. Photo by M. Novák.

Literatura

- Bartík, J. 2020: Příchod zemědělců. In: M. Novák (ed.): *Blanensko a Moravský kras v pravěku*. Blansko: Muzeum Blanenska, p. o., 57–89.
- Malach, R. 2011: *Raně středověké osídlení Lysické sníženiny a Malé Hané*. Rkp. bakalářské diplomové práce. Masarykova univerzita. Filozofická fakulta. Ústav archeologie a muzeologie. Uloženo: knihovna Ústavu archeologie a muzeologie.